

Høyringssvar – Forslag til endringar i vassforskrifta og naturmangfaldlova

Klima - og miljødepartementet (KLD) og Olje - og energidepartementet (OED) har sendt forslag til endringar i vassforskrifta og naturmangfaldlova ut på høyring med høringsfrist 15.01.2018. Det er omfattande endringar på organisering som er føreslege.

I Sogn og Fjordane er nettverket av vassregionutval, arbeidsutval, vassområdeutval og regional referansegruppe godt etablert. I utvala sit kommunar, fylkeskommune og statlege regionale etatar. Politisk forankring av arbeidet er sikra gjennom arbeid i vassområdeutval og vassregionutval. Sogn og Fjordane vassregion har sett søkjelyset på kva som bør utbetrast for å betre vassmiljøet. Dette er gjort gjennom ulike møte i vassregionutval, arbeidsutval, vassområdeutval, referansegrupper, temagrupper og fagseminar.

Politisk leiing av Sogn og Fjordane vassregionutval gir følgjande høyringssvar til forslaget til endring av vassforskrifta:

1. Politisk leiing av vassregionutvalet erfarer at samhandling om vassmiljøet gjennom vassområdeutval og vassregionutval fungerer godt. Utvala har potensial til å fungere betre om fleire kommunar og statlege etatar prioriterer arbeidet høgre. Politisk leiing av vassregionutvalet meiner det er viktig å halde fram med samarbeidet mellom ulike etatar i vassregionutval og vassområdeutval. Dette for sikre framdrift, lokalt og regionalt engasjement, lokal- og regionalpolitisk forankring og samordning av miljømål, tiltak og prioriteringar.
2. Vassområdeutvala i Sogn og Fjordane vassregion vart etablert ved politiske vedtak i kommunane i 2011-12. Drifta av vassområdeutvala er i dag finansiert gjennom eit spleiselag mellom kommunane og fylkeskommunen. I tida etter etablering er det opparbeidd ei felles forståing av omgrep og krav etter vassforskrifta. Det er starta opp faglege samarbeidsgrupper og samarbeid mellom kommunane om gjennomføring av miljøovervaking. Desse samarbeida bør få meir tid til å oppnå resultat som stettar krava i vassforskrifta, som å opparbeide eit tilstrekkeleg kunnskapsgrunnlag, gjennomføre tiltak og føreslå nye tiltak til neste planfase. Framdrift i dette arbeidet vert best sikra ved å oppretthalde prosjektleiarstillingane (vassområdekoordinatorar) i vassområda.
3. Forslaget til ny vassforskrift med utarbeiding av vassforvaltningsplanen og tilhøyrande tiltaksprogram av Miljødirektoratet er ein sentralisering av arbeidet. Politisk leiing av vassregionutvalet er uroa over om dette fører til for stor avstand til forvaltning av vassførekomstane lokalt og regionalt og at det vert meir utfordrande å forankre og å nå miljømåla på lokalt og regionalt nivå.

4. Plan- og bygningslova er viktig for å sikre forpliktande deltaking frå alle statlege etatar, fylkeskommunar og kommunar. Om vassforskrifta ikkje lenger skal heimlast i plan- og bygningslova er politisk leiing av vassregionutvalet uroa for om dei ulike styresmaktene, kommunar og fylkeskommune vil ta mindre del i arbeidet. Vi er og uroa for om vassforvaltningsplanen blir sikra same forankring i kommunale planar utan heimelen i plan- og bygningslova.
5. Ein viktig grunn til forslaga om endring av vassforskrifta er at ein ønskjer å forenkle prosessen. Det blir då lagt til grunn at arbeidet framover vil omfatte berre mindre justeringar av forvaltningsplan og tiltaksprogram. Denne føresetnaden meiner vi er feil. I Sogn og Fjordane vassregion er kunnskapsinnhenting einaste tiltak for ein stor del av vassførekomstane. Det er eit omfattande arbeid som står att med å føreslå avbøtande tiltak som vil føre til at miljømåla vert nådd.
6. Å få på plass ei ny organisering vil ta tid og vil kunne medføre at arbeidet for å nå miljømåla blir sett tilbake.
7. Tidspunktet for ei ev. overføring av oppgåver mellom fylkeskommunen og fylkesmannen er i forhold til regionreforma ugunstig. Eit betre tidspunkt vil vere etter samanslåing av fylka.
8. Dei føreslåtte endringane i vassforskrifta inneber flytting av arbeidsoppgåver frå fylkeskommunen som vassregionstyresmakt til statleg nivå. Intensjonen i regionreforma er å styrke rolla til regionane. Politisk leiing av vassregionutvalet meiner at ekspertutvalet sitt arbeid med å vurdere fleire nye oppgåver til regionalt nivå strir mot forslaget om å endre vassforskrifta der fylkeskommunen mister arbeidsoppgåver jf. høyringsutkastet.

Vi viser elles til uttalene til vassområdeutvala for Nordfjord, Sunnfjord, Ytre Sogn og Indre Sogn.

Helsing

Anders Ryssdal
leiar av Sogn og Fjordane vassregionutval

Helen Hjertaas
nestleiar av Sogn og Fjordane vassregionutval

Høyringsuttalen er elektronisk godkjent og utan signatur

Vedlegg: vedtak i fylkesutvalet til Sogn og Fjordane om endringsforslaget til vassforskrift og natumangfaldlova

Klima- og Miljødepartementet
Postboks 8013 DEP

0030 OSLO

Melding om vedtak frå Sogn og Fjordane fylkeskommune - Høyring - Forslag til endringar i vassforskrifta og naturmangfaldlova

Fylkesutvalet behandla saka i møte 22.11.2017, sak nr. 110/17 Høyring - Forslag til endringar i vassforskrifta og naturmangfaldlova.

Det vart gjort slikt vedtak:

1. Sogn og Fjordane fylkeskommune er sterkt uroa over at det vert lagd opp til statleg overstyring og «avpolitisering» av vassforvaltninga. Vassressursane er ein felles ressurs og forvaltninga av desse bør ikkje definerast som eit sektoransvar. Dagens organisering sikrar politisk forankring, engasjerte lokalsamfunn og aktiv deltaking frå alle partar. Dette er avgjerande for å nå måla til vassforskrifta.
2. Forskriftsendringa utfordrar intensjonen til Stortinget om at regionreforma skal styrke samfunnsutviklingsrolla til regionane. Det er uheldig at endringar i vassforvaltningsarbeidet vert føreslege før ekspertutvalet til regjeringa får gjort sine vurderingar av nye oppgåver til regionane.
3. Ei fråkopling av vassforvaltningsarbeidet frå plan- og bygningslova er uheldig. Plan- og bygningslova er ein godt eigna, felles reiskap som balanserar økonomiske, sosiale og miljømessige omsyn. Planprosessane er demokratiske, og sikrar at alle aktuelle partar deltek både i planlegging og oppfølging.
4. Det er uheldig at heimelen i plan- og bygningslova om at statlege etatar og kommunane har rett og plikt til å delta i planlegginga fell bort. Sjølv om det vert lagt opp til å vidareføre dette prinsippet i vassforskrifta kan vi ikkje sjå at kommunane er like forplikta til å delta som i dag. Det er ein risiko for at kommunar og regionale styresmaktar i større grad vil distansere seg frå aktiv deltaking. Fylkeskommunen er uroa over at mindre deltaking og eigarskap til vassforvaltningsplanane kan føre til at det vert vanskelegare å nå miljømåla i vassforskrifta.
5. Fylkeskommune kan ikkje sjå noko effektiviseringsvinst i høyringsforslaget. Det kan verke som målet er å fjerne den politiske dimensjonen lokalt og regionalt. Dette er uheldig i ein demokratisk kontekst.
6. Ein del av grunngjevinga for å endre i vassforskrifta er at det i neste planperiode berre skal gjerast mindre endringar i eksisterande planar. Erfaring tilseier at det er eit relativt stort etterslep på både å hente inn kunnskap, overvake og forankre tiltak. Vi er uroa over at det no vert lagd opp til eit for lågt ambisjonsnivå.
7. Det vil svekke arbeidet at det ikkje lenger skal vere ein lovfesta samordningsarena regionalt (vassregionutval). Ved å fjerne denne arenaen er det ein risiko for at arbeidet vert meir sektorisert og fragmentert, medan målet er heilskapleg sektorovergripande planar.
8. Arbeidet i vassområda har generert kunnskap og kompetanse og etablert fungerande samarbeidsformer som er viktig å føre vidare. For å sikre fortsatt lokal forankring i må staten gå inn med auka og føreseieleg finansiering av drifta til vassområda. Det er brukt

mykje tid og ressursar på å byggje opp kunnskap og kompetanse lokalt og det er vesentleg for det vidare arbeidet at denne kompetansen vert verande.

Vedlagt ligg saksutgreiing frå fylkesrådmannen til fylkesutvalet og hovudutvalet for næring og kultur.

Med helsing

Endre Høgalmen
Ass fylkesdirektør for næring og kultur

Merete Farstad
seniorrådgjevar

Brevet er elektronisk godkjent og er utan underskrift

Vedlegg:

Saksutgreiing frå fylkesrådmannen til fylkesutval og hovudutval for næring og kultur – forslag til endringar i naturmangfaldlova og vassforskrifta

Mottakar (ar)

Klima- og Miljødepartementet Postboks 8013 DEP 0030 OSLO

Kopi til:

Olje- og Energidepartementet Postboks 8148 Dep 0033 OSLO